

به بهانه سی‌ونهمین سالروز پیروزی انقلاب اسلامی؛

صنعت نفت در چهار فصل

شرکت ملی نفت ایران طی ۱۰ ماه گذشته، به مدد تلاش بی‌وقفه کارکنان تلاشگر و غیرتمند خود، رویدادهای مبارک بسیاری را تجربه کرده و عملکرد خوبی را در بخش‌های مختلف شاهد بوده است.

به گزارش گروه اقتصادی ایسکانیوز؛ تلاش‌ها و دستاوردهایی که اگر چه گاه با خبرهایی مثل سواستفاده مالی در یکی از زیرمجموعه‌های شرکت ملی نفت ایران، حادثه تلخ و ناگوار نفتکش سانچی و فوران چاه ۱۴۷ رگ سفید به تلخی گراییدند، اما در مجموع کارنامه مطلوبی از عملکرد این شرکت بر جای گذاشتند. این رویدادها را به تفکیک فصول سال در آستانه سی‌ونهمین سالروز پیروزی انقلاب اسلامی مرور می‌کنیم.

بهار ۹۶:

۲۷ فروردین ماه امسال و با حضور رئیس جمهوری، فازهای ۱۷، ۱۸، ۱۹، ۲۰ و ۲۱ و لایه نفتی پارس جنوبی به بهره‌برداری رسیدند تا افزون بر افزایش ۱۵۰ میلیون متر مکعبی تولید گاز شیرین در این میدان گازی و همترازی ایران و قطر در برداشت از عظیم‌ترین میدان مشترک گازی جهان، قفل تولید نفت در لایه نفتی پارس جنوبی نیز گشوده و برداشت نفت از این میدان برای نخستین بار آغاز شود. عملیات تکمیل فازهای ۱۱، ۱۳، ۱۴، ۲۲، ۲۳ و ۲۴ پارس جنوبی نیز در دست تکمیل است که بر اساس اعلام وزیر نفت، به جز فاز ۱۱ که قرارداد توسعه آن امسال منعقد شد و همین‌طور فاز ۱۴، باقی فازهای یادشده در سال ۹۷ تکمیل می‌شوند و بهره‌برداری می‌رسند.

بهار امسال ظرفیت تولید نفت در میدان آزادگان جنوبی به عنوان بزرگ‌ترین میدان مشترک نفتی کشور از مرز ۸۰ هزار بشکه در روز گذشت و در ادامه، پیش‌راه‌اندازی واحد نمکزدایی هفتکل، بومی‌سازی پمپ‌های فرآیندی چند مرحله‌ای (۳) با حمایت شرکت ملی مناطق نفتخیز جنوب، طراحی و ساخت دستگاه به عنوان یکی از تجهیزات کاربردی سامانه‌های حفاظت الکتریکی در شرکت نفت مناطق مرکزی ایران و امضای چند تفاهم‌نامه مطالعاتی میدان‌های نفت و گاز در جریان نمایشگاه بین‌المللی نفت، گاز، پالایش و پتروشیمی، در عملکرد سه ماه نخست این شرکت ثبت شد.

خرداد ماه امسال، بزرگ‌ترین قرارداد ساخت کالای صنعت نفت یعنی قرارداد ساخت لوله‌های بین شرکت ملی نفت ایران و کنسرسیومی اسپانیایی-ایرانی به ارزش ۵۵۶ میلیون یورو امضا شد تا مقدمه‌ای باشد برای انتقال فناوری و بومی‌سازی این کالای راهبردی در ایران. تقریباً همزمان با امضای این قرارداد، یکصد و هفتاد و دومین نشست وزیران نفت و انرژی سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) نیز به تمدید توافق ۹ ماهه کنترل عرضه نفت انجامید و بلافاصله خبر توافق کشورهای تولیدکننده نفت غیرعضو اوپک نیز برای کاهش عرضه نفت منتشر شد.

تابستان ۹۶:

امضای قرارداد توسعه فاز ۱۱ پارس جنوبی به عنوان نخستین گام اجرایی در قالب الگوی جدید قراردادهای نفتی را می‌توان از مهم‌ترین

رویدادهای صنعت نفت ایران به شمار آورد؛ قراردادی که ۱۲ تیرماه امسال بین شرکت ملی نفت ایران و کنسرسیومی متشکل از شرکت توتال فرانسه، چین و پتروپارس ایران امضا شد و افزون بر آن که مقدمات سرمایه‌گذاری ۵ میلیارد دلاری را در کشور فراهم کرد، حاوی پیامهایی از جمله فروریختن دیوار تحریم‌ها، امنیت سرمایه‌گذاری و موفقیت دیپلماسی نفتی ایران بود. اگرچه تنویر ابعاد مختلف این قرارداد و مقابله با سیاه‌نمایی‌های گاه سازمان‌دهی شده درباره آن، زمان و انرژی بسیاری از مجموعه وزارت نفت و شرکت ملی نفت ایران گرفت، اما خوشبختانه با تمام این تفاسیر، قرارداد در مسیر خود قرار گرفت و به رغم کارشکنی‌های آمریکا از یک سو و هجمه‌های غیرمنصفانه داخلی از سوی دیگر، فرآیند اجرایی این قرارداد طبق برنامه زمانبندی دنبال می‌شود.

شرکت ملی نفت ایران در تابستان امسال، گام‌هایی جدی نیز در مسیر بهینه‌سازی مصرف سوخت و بهبود محیط زیست برداشت، به طوری که آخرین روز تیرماه امسال، قرارداد نوسازی ۲ هزار و ۱۰۰ دستگاه کامیون و کشنده فرسوده بالای ۱۰ تن و بیشتر از ۳۵ سال سن، میان شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت، شرکت سایپادیزل، سازمان راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای و بانک توسعه تعاون امضا شد و نیمه شهریورماه امسال هم شاهد امضای قرارداد پروژه بازیافت و مصرف گاز مشعل پالایشگاه دوم پارس جنوبی (فازهای ۲ و ۳) به ارزش حدود ۵۰۰ میلیون یورو بین شرکت ملی نفت ایران و کنسرسیومی متشکل از شرکت فرانسه و شرکت صنعت سازه ثمین بودیم.

پیش‌راه‌اندازی مجتمع فراورش گاز هنگام، صادرات نخستین محموله بوتان فازهای ۱۷ و ۱۸ پارس جنوبی، تشکیل کمیته تامین مالی در شرکت ملی نفت ایران، تشکیل کمیته سرمایه‌گذاری در شرکت نفت خزر، راه‌اندازی آزمایشی واحد نم‌زدایی گچساران ۳، نصب سامانه پیشرفته کنترل سکوی نفتی فروزان، آغاز ساخت نخستین واحد شیرین‌سازی میعانات گازی در پارس جنوبی، اجرای پروژه مقاوم‌سازی بخش زیرآب سکوی ۴ رشادت و نصب جکت جدید سکوی ۱۳ پارس جنوبی را می‌توان به عنوان دیگر رویدادهای شرکت ملی نفت ایران در سه ماه دوم سال ۹۶ مورد اشاره قرار داد.

ناگفته نماند که مرداد ماه امسال با رای اعتماد قاطع مجلس شورای اسلامی به بیژن زنگنه برای فعالیت به عنوان وزیر نفت دولت دوازدهم همراه شد و زنگنه پس از کسب این رای اعتماد، تعیین تکلیف تمام میدان‌های مشترک کشور را تا پایان دولت دوازدهم، از برنامه‌های اصلی خود برشمرد. وی به موازات، خطمشی و راهبرد توسعه و بهره‌برداری صیانتی از مخازن نفت و گاز و همچنین تکالیف شرکت ملی نفت ایران برای نوسازی و بازسازی تاسیسات روستحی را نیز ابلاغ کرد.

پاییز ۹۶:

۱۶ مهرماه امسال، قرارداد تکمیل طرح خارک، شیرین‌سازی و تفکیک گازهای همراه مناطق خارک و بهرگان و فروش محصولات سنگین‌تر از اتان، بین شرکت نفت فلات قاره و شرکت صنایع فراساحل (صف) امضا شد و ۲ روز بعد، در جریان کنگره نفت و نیرو، وزیر نفت از تدوین بسته طرح‌های نگهداشت و افزایش تولید به ارزش حدود ۵ میلیارد دلار خبر داد؛ بسته‌ای که امور مربوط به آن پیگیری شده و پیش‌بینی می‌شود مناقصه‌های آن از ابتدای سال آینده به تدریج برگزار شود. در این کنگره همچنین اعلام شد که ظرفیت تولید نفت میدان مشترک آذر از مرز ۳۰ هزار بشکه فراتر رفته است. پاییز امسال میدان مشترک یاران جنوبی نیز به تولید رسید و با راه‌اندازی ۶ حلقه چاه این میدان، برداشت روزانه ۱۰ هزار بشکه محقق شد.

راه‌اندازی واحد جدید نم‌زدایی شماره ۳ گچساران، تدوین برنامه نوسازی تاسیسات فرسوده مناطق نفت‌خیز جنوب، نصب موفقیت‌آمیز جکت سکوی ۱۸ میدان مشترک فروزان، روشن شدن نخستین مشعل فازهای ۲۲ تا ۲۴ پارس جنوبی، راه‌اندازی نخستین بویلر پالایشگاه فاز ۱۳ پارس جنوبی، بهره‌برداری از واحد آبگیر فازهای ۲۲ تا ۲۴ پارس جنوبی و روشن شدن مشعل نخستین چاه فاز ۱۴ پارس جنوبی نیز

از جمله رویدادهای سه ماه سوم سال ۹۶ به شمار می رود.

افزون بر تفاهمنامه‌های مطالعاتی میدان‌های نفت و گاز که به طور معمول در دستور کار شرکت ملی نفت ایران قرار دارد، در این بازه زمانی، تعدادی از شرکت‌های زیر مجموعه شرکت ملی نفت ایران با هدف جمع آوری گازهای ارسالی به مشعل () برای تولید برق و نوسازی تجهیزات نفت و گاز با شرکت آنسالدو ایتالیا تفاهمنامه امضا کردند؛ شرکت ملی مناطق نفتخیز جنوب پنج قرارداد پژوهشی در حوزه ازدیاد برداشت و بهبود تولید از مخازن، با مراکز علمی و پژوهشی کشور امضا کرد؛ تفاهمنامه همکاری اجرای طرح نوسازی ۲ هزار دستگاه اتوبوس دیزلی فرسوده و جایگزینی آن با اتوبوس‌های جدید هیبریدی / برقی، میان شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت و شرکت شهاب خودرو امضا شد و شرکت ملی نفت ایران و شرکت انرژی گستر سینا (متعلق به بنیاد مستضعفان) برای بررسی و مطالعه امکان‌سنجی تامین پایدار خوراک پالایشگاه فجر جم در حضور وزیر نفت و رئیس بنیاد مستضعفان تفاهمنامه همکاری امضا کردند. البته نخستین قرارداد فروش گاز طبیعی برای تولید گاز مایع‌شده () صادراتی، بین شرکت ملی نفت ایران و شرکت (تحت مالکیت شرکت پالایش گاز خارک و شرکت انرژی) نیز امضا شد که به گفته وزیر نفت، این قرارداد در مراحل تصویبی رد و منتفی شد.

پاییز امسال شاهد امضای تفاهمنامه‌هایی نیز بین شرکت ملی نفت ایران و شرکت لوک اوایل، شرکت گازپروم و شرکت روسنت روسیه بودیم؛ تفاهمنامه‌هایی که اهداف مختلفی را در زمینه مطالعه میدان‌ها، همکاری راهبردی در حوزه انرژی و همکاری‌های تحقیقاتی و پژوهشی و مطالعه پروژه ایران ال‌ان‌جی دنبال می‌کند.

و اما بخش قابل توجهی از توان شرکت ملی مناطق نفتخیز جنوب و شرکت ملی حفاری ایران در ماه‌های آبان و آذر امسال، به مهار حادثه فوران چاه ۱۴۷ رگ سفید معطوف شد؛ رویدادی که هفتم آبان ماه امسال حادثه‌ساز و به جان باختن ۲ نفر از کارکنان شریف شرکت ملی حفاری ایران منتهی شد. عملیات مهار این حادثه عظیم، با تلاش شبانه‌روزی گروه عملیاتی و حضور حداکثری تیم مدیریتی (از معاون امور تولید شرکت ملی نفت ایران گرفته تا مدیران عامل شرکت ملی مناطق نفتخیز جنوب و شرکت ملی حفاری ایران) همراه بود و پس از آزمودن روش مهار از سطح به دفعات و پیشبرد روش مهار از عمق به موازات، سرانجام این فوران در پنجم دی ماه امسال مهار شد و بار دیگر توان متخصصان صنعت نفت کشور را به منصفه ظهور رساند.

زمستان ۹۶:

همانطور که گفته شد، در نخستین روزهای دی ماه امسال (پنجم دی ماه) خبر مهار فوران چاه ۱۴۷ رگ سفید، صنعت نفت را مسرور کرد و با ادامه فعالیت‌های حفاری در این منطقه، بهمن ماه امسال چاه ۱۴۸ امدادی رگ سفید به تولید رسید و جایگزین چاه ۱۴۷ شد.

ثبت رکورد جدید در پهلودهی نفتکش‌ها و بارگیری میعانات گازی از گوی‌های شناور پایانه میعانات گازی پارس جنوبی در دی‌ماه امسال، افزایش ظرفیت تولید گاز در شرکت بهره‌برداری نفت و گاز زاگرس جنوبی، افزایش تولید نفت در میدان رشادت و نصب سکوی فاز ۱۴ پارس جنوبی از دیگر رویدادهای نفتی زمستان امسال است.

شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت در ماه‌های اخیر، پرخبرتر از همیشه ظاهر شد و افزون بر طراحی و راه‌اندازی سامانه یکپارچه ایفکو آزما به منظور ساماندهی و برقراری ارتباط موثر استانداردها و معیارهای مصرف سوخت، مراکز آزمایشگاهی حوزه انرژی و شرکت‌های بازرسی فعال در این زمینه و اجرای مفاد قانون اصلاح الگوی مصرف انرژی، با شهرداری تهران تفاهمنامه همکاری مشترکی امضا کرد که بر مبنای آن، طرح توسعه حمل‌ونقل مسافر با قطار شهری در تهران و هشت کلانشهر با اهداف بهبود و ارتقای سفرهای درون‌شهری با مترو،

دستیابی به اهداف قانون توسعه حمل و نقل عمومی و مدیریت مصرف سوخت و کاهش مصرف سوخت (بنزین، نفت گاز و سی‌ان‌جی) و کاهش انتشار آلاینده‌های زیست محیطی اجرا خواهد شد. در این طرح تعداد ۲ هزار دستگاه واگن جدید (هزار دستگاه در تهران و هزار دستگاه در کلانشهرها) در سال‌های ۱۳۹۶ تا ۱۴۰۰ به ناوگان مترو تهران و کلانشهرها اضافه خواهد شد.

بازدید نمایندگان کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی از برخی طرح‌های شرکت نفت و گاز پارس و تاسیسات شرکت نفت فلات قاره ایران در منطقه عملیاتی قشم را نیز باید مورد اشاره قرار داد؛ بازدیدها و تعاملاتی که بار دیگر نمایندگان مجلس را در جریان مشکلات و چالش‌های عملیاتی شرکت ملی نفت ایران به ویژه در بخش تامین منابع مالی قرار داد و در جریان این بازدیدها، خبرهایی مانند تدوین طرح دوفوریتی برای ایجاد خط اعتباری در صنعت نفت منتشر شد.

و در آخر:

امسال تفاهم‌نامه‌های متعددی برای مطالعه میدان‌های نفت و گاز ایران بین شرکت ملی نفت ایران و شرکت‌های ایرانی و خارجی امضا و برنامه‌های پیشنهادی متعددی به شرکت ملی نفت ایران ارائه شد؛ قراردادهایی در حوزه‌های مختلف اعم از توسعه میدان، محیط زیست و بهینه‌سازی مصرف سوخت به امضا رسید؛ فعالیت‌های عام‌المنفعه نفت، جدی‌تر از همیشه دنبال شد؛ فعالیت‌های توسعه‌ای در پارس جنوبی تداوم یافت و ادامه روند تولید و توسعه در غرب کارون، ظرفیت تولید نفت در این منطقه را به بیش از ۳۰۰ هزار بشکه در روز رساند؛ این همه در کارنامه سال ۹۶ شرکت ملی نفت ایران درج شد تا مایه سرور و امید باشد؛ امید به کار و تلاش مضاعف در سال ۹۷ که بی‌شک امضای قراردادهای جدید نفتی و اجرای طرح‌های نگهداشت و افزایش تولید در آن نقشی بسزا ایفا خواهد کرد.